

ŚIVADHARMOTTARAM
A Critical Edition in Progress
Version of April 30, 2020

Florinda DE SIMINI

Contents

शिवधर्मोत्तरम्

दरिद्रश्चानुसारेण वित्तशाद्यविवर्जितः ।
 कृत्वा विधिम् इमं भक्त्या विद्यादानफलं लभेत् ॥ २:७३॥
 यस्य यावद् भवेद् वित्तं स तस्येहानुसारतः ।
 अशाद्येनाचरेत् पुण्यम् आद्यतुल्यफलं लभेत् ॥ २:७४॥
 यावदक्षरसंख्यानं शिवज्ञानस्य पुस्तके ।
 तावद्वर्षसहस्राणि दाता शिवपुरे वसेत् ॥ २:७५॥
 दश पूर्वान्समुद्धृत्य दश वंश्यांश्च पश्चिमान् ।
 मातापितृधर्मपत्नीः स्वर्गे स्थाप्य शिवं व्रजेत् ॥ २:७६॥
 सान्तःपुरपरिवारः सर्वभृत्यसमन्वितः ।
 राजा शिवपुरं गच्छेद् विद्यादानप्रभावतः ॥ २:७७॥
 विमानयानैः श्रीमद्भिः सर्वकामसमन्वितैः ।
 मनोजवैर् असंख्यातैः क्रीडते कालमक्षयम् ॥ २:७८॥
 परमाष्टगुणैश्चर्यैर् उपेतः सर्वतः प्रभुः ।
 सर्वज्ञः परिपूर्णात्मा द्वितीय इव शङ्करः ॥ २:७९॥
 यथामराणां सर्वेषां परमः परमेश्वरः ।
 तथैव सर्वदानानां विद्यादानं परं स्मृतम् ॥ २:८०॥
 अनेनैव विधानेन यः शिवज्ञानपुस्तकम् ।
 कुसुमगृहके स्थाप्य पूजयीत शिवाश्रमे ॥ २:८१॥
 आषाढ्यां पूर्णमास्यां तु दीपमालाविबोधनैः ।
 वैशाख्यां चापि सम्पूज्य विद्यादानफलं लभेत् ॥ २:८२॥
 यः श्रीमत्पुस्तकवरम् आलेख्य विनिवेदयेत् ।

73a दरिद्रश्च] $N_{45}^C N_{28}^K N_{82}^K G_{74}^P E$; दरिद्राश्च] $N_{12}^{Ka} N_{77}^{Ko}$, दरिद्रश्च] G_{43cm}^P 74a वित्तं] $N_{12}^{Ka} N_{45}^C N_{28}^K N_{82}^{pc}$
 $N_{77}^{Ko} G_{74}^P$; वित्तं] N_{82}^{ac} , वित्तस्] G_{74}^P 74b स तस्येहानुसारतः] $N_{45}^C N_{12}^{Ka} N_{82}^K G_{43}^P E$; तत्तस्येहानुसारतः
 N_{28}^K , *स तस्येहानुसारतः] N_{77}^{Ko} , तस्य हानुरसरतः] G_{74}^P 74c *आचरेत्] NE ; *आचरन् P
 75a *संख्यानं] Σ ; *सन्तान] N_{77}^{Ko} 75c वर्षं] $N_{45}^C N_{82}^K E$; कल्पं] $N_{12}^{Ca} N_{28}^K N_{77}^{Ko} P$ 75d दाता] Σ ;
 होता] G_{74}^P 76b वंश्यांश्च] $N_{45}^C N_{82}^K G_{74}^P$; वंशांश्च] $N_{12}^{Ka} N_{28}^K N_{77}^{Ko} E$, वंश्यांश्च] G_{43}^P 77a *वारः] $N_{45}^C N_{12}^{Ka}$
 $N_{28}^K N_{82}^K G_{43}^P E$; *वार] $G_{74}^P N_{77}^{Ko}$ 77b *समन्वितः] Σ ; समन्विता] G_{74}^P 77c राजा] Σ ; दिव्यं] G_{74}^P •
 *पुरं] Σ ; पुरे] N_{77}^{Ko} 78a विमानयानैः] $N_{12}^{Ka} N_{28}^K N_{82}^K N_{77}^{Ko} G_{74}^P E$; विद्यानयानैः] N_{45}^C , विमायानैः
 G_{43cm}^P 78b *समन्वितैः] Σ ; *सन्वितैः] N_{12cm}^{Ka} 78c मनोजवैर् अ-] $N_{12}^{Ka} N_{28}^K N_{77}^{Ko} G_{74}^P$; मनोरमैर्
 न] N_{45}^C , मनोरमैर् अ-] $N_{82}^K E$, मनोजवैर्] G_{43cm}^P 79a परमाष्टगुणैश्चर्यैर्] Σ ; परमाष्टगुणमैश्चर्यैर्
 N_{77cm}^{Ko} 79b सर्वतः] NG_{43}^P ; समतः] G_{74}^P 79c सर्वज्ञः] Σ ; सर्वज्ञ] N_{12}^{Ka} • परिपूर्णात्मा] NG_{74}^P
 ; परिपूर्णश्च] G_{43}^P 79d द्वितीय] Σ ; द्वितीयम्] N_{77}^{Ko} 80c सर्वदानानां] NG_{74}^P ; सर्वदानं] G_{43}^P
 81c कुसुमं] Σ ; कुमुदं] N_{28}^K • *गृहके] N ; *आगारके] P 81d पूजयीत] NG_{43}^P ; पूजितो] G_{74}^P
 82a पूर्णमास्यां] N ; पौर्णमास्यां] P 82c सम्पूज्य] Σ ; ससज्य] N_{28}^K 83a यः] Σ ; omitted in
 G_{74cm}^P 83b आलेख्य] $N_{45}^C P$; अलेख्यं] $N_{12}^{Ka} N_{28}^K$

शिवज्ञानाभियुक्ताय तस्य पुण्यफलं शृणु ॥ २:८३॥
 यावत् तत्पत्रसंख्यानं संचये ऽतीव शोभने ।
 तावद् युगसहस्राणि शिवलोके महीयते ॥ २:८४॥
 यत् पत्रयन्त्रसूत्राद्यं मषीभाजनलेखनी ।
 शरयन्त्रासनाभ्यङ्गशय्यासङ्गवेतनम् ॥ २:८५॥
 इत्येवमादि यच्चान्यत् तदर्थम् उपयुज्यते ।
 यद्वा तद्वा महत् सूक्ष्मं विधानेन तु यद् भवेत् ॥ २:८६॥
 तदेकमपि विद्याङ्गं श्रद्धावित्तानुसारतः ।
 निवेद्य स महाभोगैः शिवलोके महीयते ॥ २:८७॥
 पुस्तकास्तरणं दत्त्वा सद्गुरुं च प्रमाणतः ।
 तद्वासनवितानं वा शिवलोके महीयते ॥ २:८८॥
 यावत्तद्वस्त्रतन्तूनां परिसंख्या समन्ततः ।
 तावद्युगसहस्राणि महाभोगान् अवाप्नुयात् ॥ २:८९॥
 शिवज्ञानाभियुक्ताय भक्ताच्छादं ददाति यः ।
 आ समाप्तेर् अविच्छिन्नं विद्यादानफलं लभेत् ॥ २:९०॥
 उपानच्छत्रकौपीनशय्याप्रावरणासनम् ।
 पादस्नेहाञ्जनाभ्यङ्गस्नानभोजनभेषजम् ॥ २:९१॥
 यतिमात्रोपकरणं मठसम्मार्जनाञ्जनम् ।
 दीपाग्नितोयपुष्पाद्यं शिवपुस्तकवाचनम् ॥ २:९२॥
 यः कुर्यादेतद् अखिलं शिवज्ञानरतात्मनाम् ।
 पञ्चानां पञ्चवर्षाणि विद्यादानफलं लभेत् ॥ २:९३॥

83c °आभियुक्ताय] NG^P₄₃ ; °आभियुक्तायास् 83d तस्य] NG^P₄₃ ; तस्याः G^P₇₄ 84a °पत्र-] NG^P₄₃
 ; °पुत्र- G^P₇₄ 84b ऽतीव शोभने] N^C₄₅ N^{Ka}₁₂ G^P₄₃ ; तीवशोभनं N^K₂₈, तीवरानने G^P₇₄ 84d महीयते] N;
 स पूज्यते P 85a यत् पत्रयन्त्र°] ; यत् पत्रं यन्त्र° N^C₄₅, यः पत्रमात्र° G^P₄₃, यः
 पुत्रमात्र° G^P₇₄ • °सूत्राद्यं] Σ ; सूत्राद्य° N^K₂₈ 85b मषीभाजन°] ; मसिराश्रय° N^{Ka}₁₂, मसि-
 माश्रय° N^K₂₈ • °लेखनी] N ; लेखिनीं P 85c °आसनाभ्यङ्ग-] N^C₄₅ N^{Ka}₁₂ ; °आसनाभ्यांगा°
 N^K₂₈, °आस्तनाद्यङ्गम् G^P₄₃, °आसनाद्यङ्ग G^P₇₄ 85d °सद्-] N ; तद्° P 86a यच्चान्यत्] N
 G^P₄₃ ; यान्यत्° G^P₇₄ 86b उपयुज्यते] NG^P₄₃ ; उयुज्यते G^P_{43cm} व् विधानेन] N^C₄₅ ; विनायेन
 N^{Ka}₁₂ N^K₂₈ P • तु यद्] N^C₄₅ ; न तत् N^K₂₈ P 87c निवेद्य] P ; निवेद N^C₄₅ N^{Ka}₁₂ • °भोगैः] NG^P₄₃ ;
 °भोगे G^P₇₄ 88a पुस्तकास्तरणं दत्त्वा] N^C₄₅ N^K₂₈ G^P₄₃ ; पुस्तकास्तरणं दत्त्वा N^{Ka}₁₂, पुस्तकास्तरदत्त्वा
 स G^P₇₄ 88b सद्गुरुं च] ; स्वहस्ता( ) N^{Ka}₁₂, सद्गुरुं स N^K₂₈, सद्गुरुश्च P तद्वासनवितानं
 वा] N^C₄₅ N^{Ka}₁₂ ; तद्वासनं वितानं वा N^K₂₈, तदासनं वितानं वा G^P₄₃, तदासनम् अधादत्त्वा G^P₇₄
 89a °तन्तूनां] Σ ; °सूत्राणां N^{Ka}₁₂ N^K₂₈ 89b समन्ततः] Σ ; समुत्ततः N^{Ka}₁₂ 89d महाभोगान्] N
 ; शिवलोकम् P 90b भक्ताच्छादं] N ; भक्ताच्छादं G^P₄₃, भक्तावान्तं G^P₇₄ 91b उपानच्छत्र°]
 N^C₄₅ G^P₄₃ ; उपानच्छत्र° G^P₇₄ 91c पादस्नेहा°] N ; पादपूजा P 91d °भेषजम्] NG^P₄₃ ; भेषजः G^P₇₄
 92b मठसम्मार्जनाञ्जनम्] N^{Ka}₁₂ N^K₂₈ ; मठसन्माजीवैनाञ्जनम् N^C_{45cm}, मठसम्मार्जनाधिकम् G^P₄₃, अमुं
 सजार्जनादिकं G^P₇₄ 92c दीपाग्नि°] NG^P₇₄ ; द्विःपानि° G^P₄₃ • °तोयपुष्पाद्यं] N^C₄₅ P ; °पुष्पतोयाद्यं
 N^{Ka}₁₂ N^K₂₈ 92d °वाचनम्] Σ ; °वाचकम् N^{Ka}₁₂ 93a एतद्] Σ ; एदद् G^P₇₄